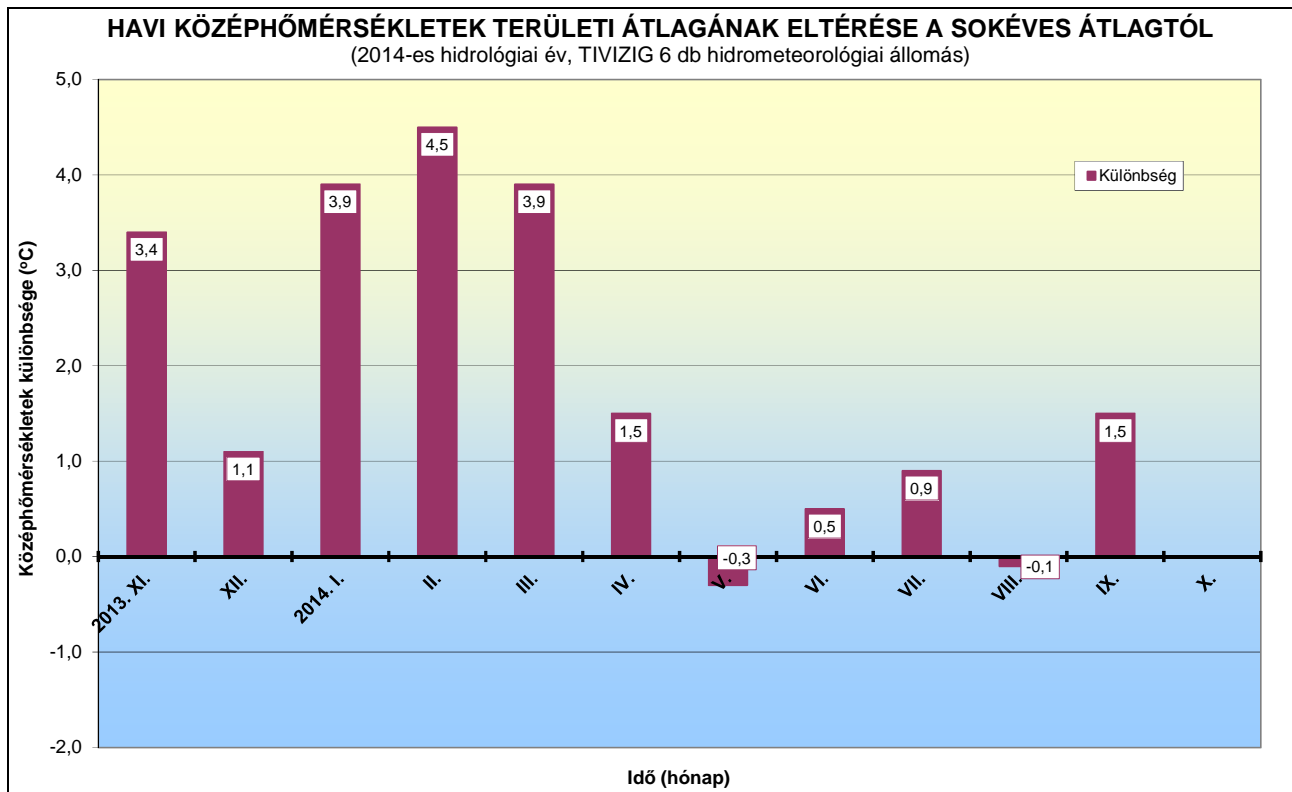

2014. szeptember havi hidrometeorológiai és vízgazdálkodási helyzetértékelés

a TIVIZIG működési területére

1. Hidrometeorológiai helyzet értékelése:

Szeptember hónap időjárását a sokévi átlagtól nagyobb csapadékmennyiségű és magasabb hőmérsékletű időjárás jellemezte. A hónap középhőmérséklete 18,1 °C volt, amely 1,5°C-al melegebb volt a sokévi átlagnál (16,6°C). A maximum hőmérsékletek 16,4°C és 31,5°C, a minimum hőmérsékletek 2,5°C és 19,0°C között alakultak. Hőség napok száma (30°C felett) 1-3 nap között volt. Ebben a hónapban forró nap (35°C felett) nem volt.

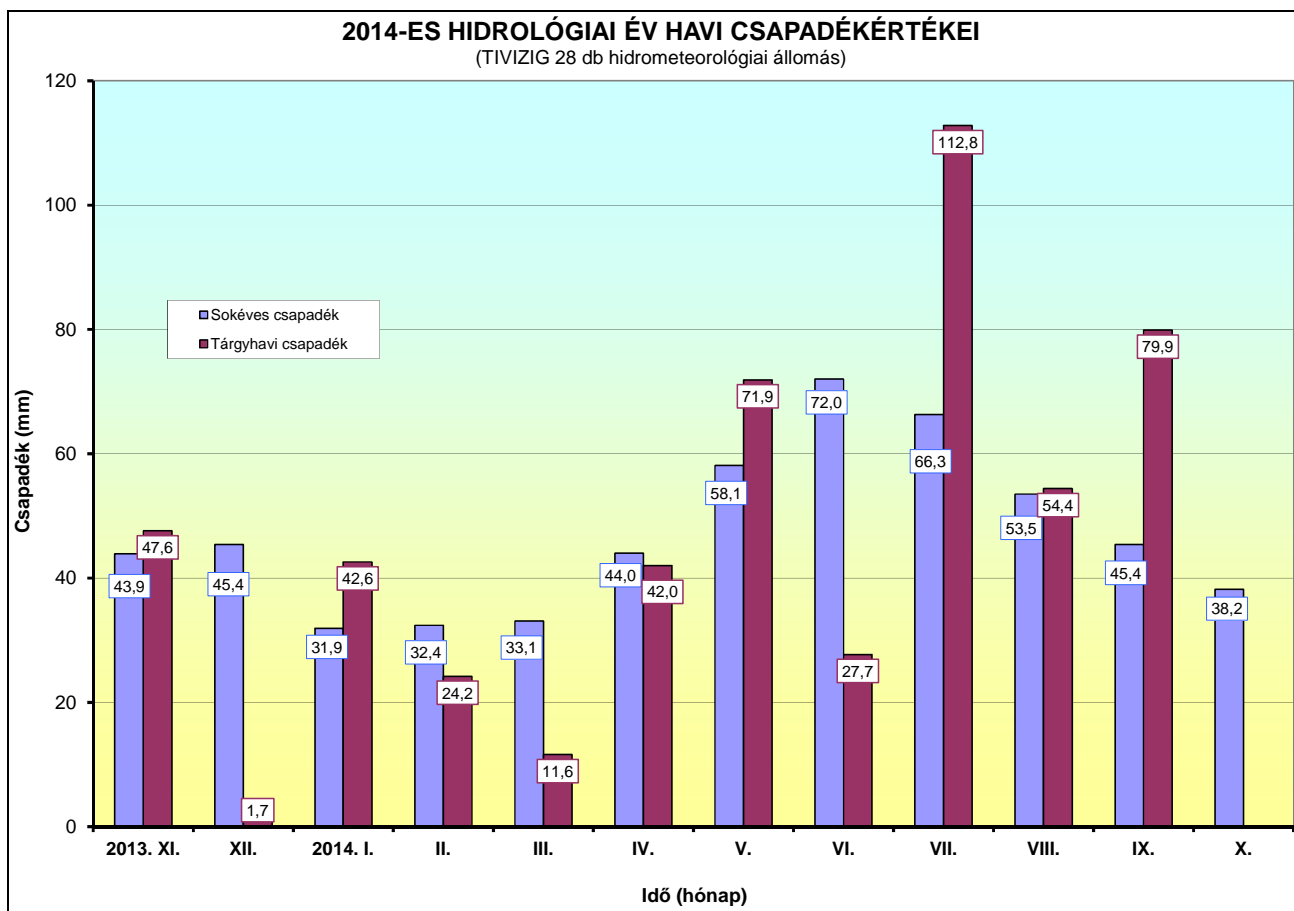
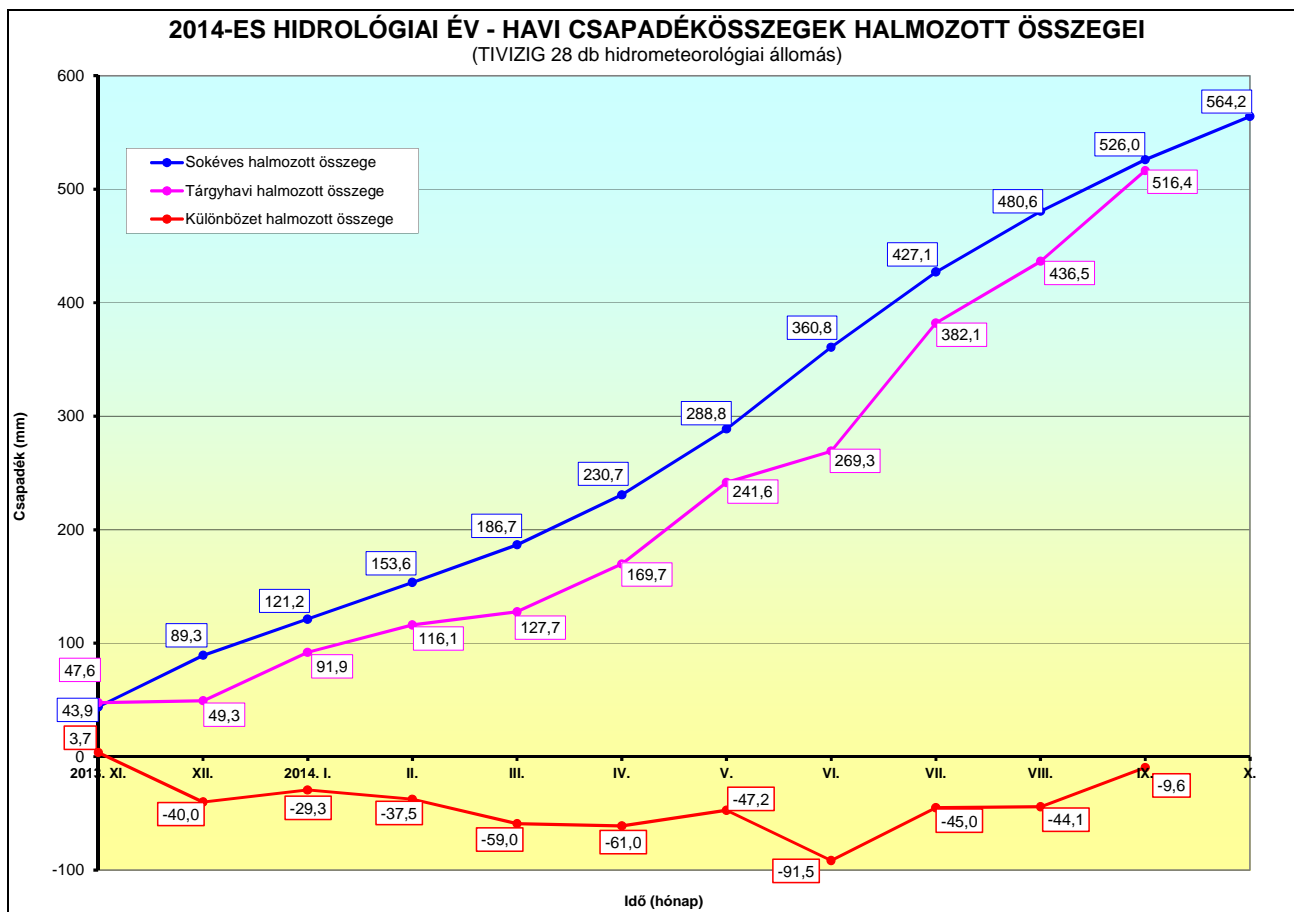
A vizsgált időszakban a TIVIZIG mérőállomásain mért napfénytartam a hónapra jellemző sokéves átlagnál jóval több volt.

Állomás neve:	Szeptember hónapban mért napfénytartam (óra)	Szeptember hónap sokéves átlaga napfénytartam (óra)	Eltérés (óra)
Apavára	n.a	170,1	n. a.
Darvas	144,0	177,0	-33,0

A lehullott csapadék területi átlaga 79,9 mm, mely 34,5 mm-rel volt több, mint a szeptemberi sokévi átlag (45,4 mm). Működési területünkön a legtöbb csapadék egy hónap alatt 185,5 mm Tiszafüred állomáson hullott. (Az állomást jellemző szeptember havi sokéves átlaga: 43,1 mm.) A hónap során 24 óra alatt a legtöbb csapadék 86,2 mm szintén Tiszafüred állomáson esett szeptember 10-én. A 2014-es hidrológiai év jelenleg 9,6 mm hiányt, míg a 2014-es naptári év 30,4 mm többletet mutat.

Csapadékviszonyok a folyók külföldi vízgyűjtő területén

Vízgyűjtő neve:	Szeptember havi csapadékösszeg a vízgyűjtők területi átlagában (mm)
Tisza	35,1
Berettyó	36,0
Sebes-Körös	44,1

2. Felszíni vizek hidrológiai jellemzői:

A szeptember hónapban két nagyobb hullámban lehullott csapadék hatására valamennyi vízfolyásunkon kis- és középvízi időszak volt megfigyelhető. A hónap folyamán a TIVIZIG működési területén árvízvédelmi készültség elrendelésére nem került sor.

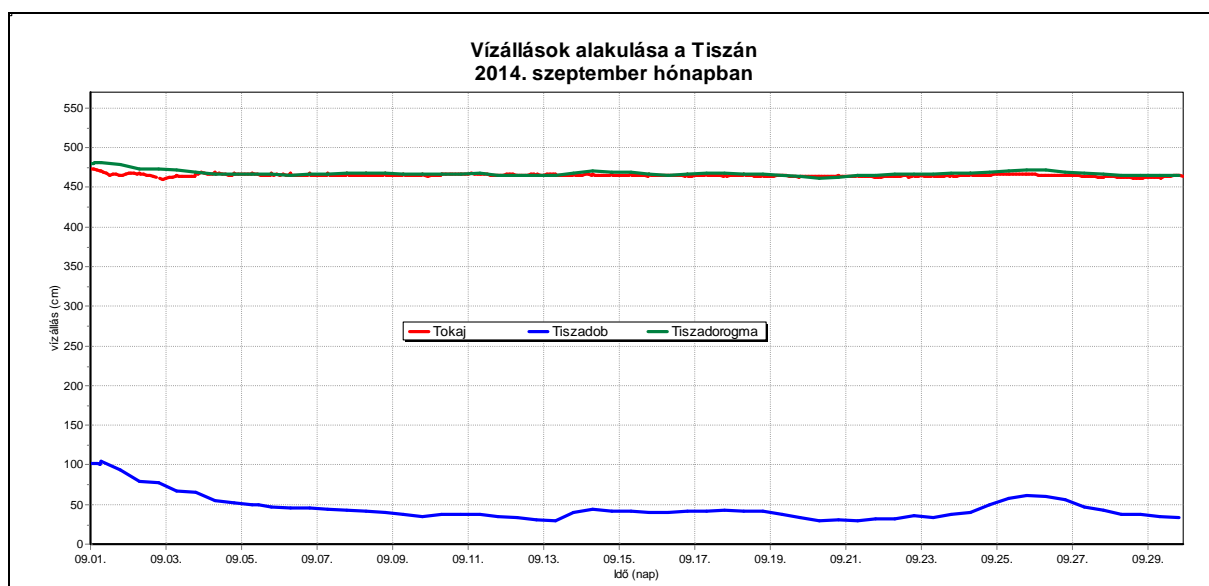
A Tiszán az átlagos nyári-őszi üzemmódnak megfelelő vízállások alakultak ki, a duzzasztók – Tiszalök és Kisköre – üzemelése folyamatos és zavartalan volt.

A Berettyón augusztus hónap során is az előző hónapokhoz hasonlóan a vízállások a kisvízi tartományban voltak megfigyelhetőek.

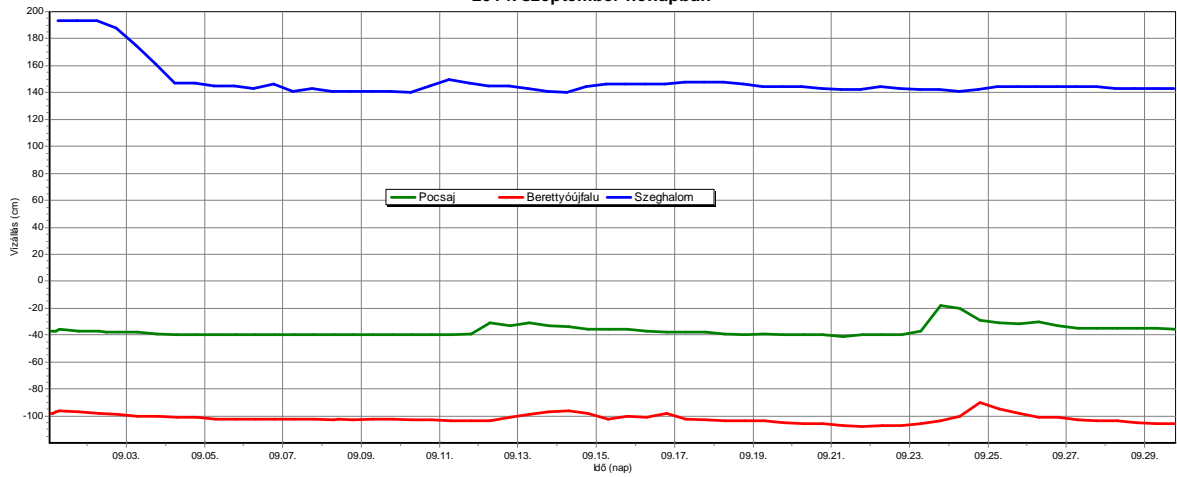
A Sebes-Körös vízjárása, amit a román területen történő vízkormányzás erősen befolyásol, ebben a hónapban is a kis és középvízi tartományban mozgott. A körösladányi duzzasztó üzemrendje a folyó alsó szakaszán észlelt vízállásokat befolyásolta. Az öntözési vízigények csökkenésével hónap első napjaiban 320 cm-es duzzasztási szint csökkentésre került 260 cm-re.

A Hortobágy-Berettyón a működési területünkön alig változó, a társVIZIG-ek közötti egyeztetett Körös-völgyi vízáradás vízhozamához tartozó vízállásokat figyelhettünk meg. A hónap közepén lehullott csapadék hatására a Hortobágy-Berettyó vízrendszerében jelentős mértékű belvíz keletkezett, amely bevezetésre került a Hármaskörösbe. A békésszentandrás duzzasztó 460 cm-es duzzasztási szintjének 420 cm-re csökkentése volt szükséges 2014. szeptember 16-tól.

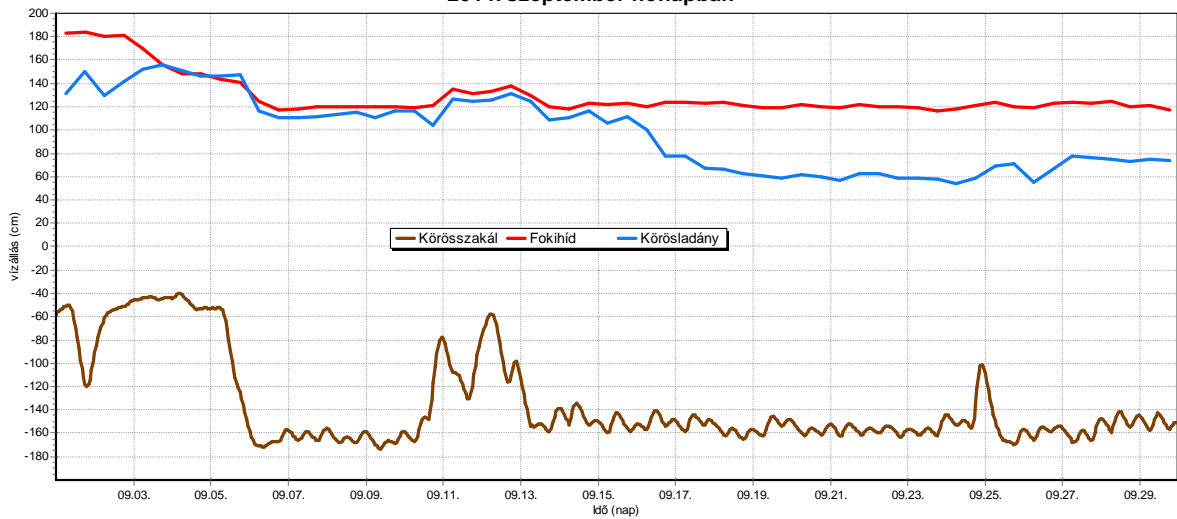
Állomás	LKV (cm)	LNV (cm)	I. fok (cm)	II. fok (cm)	III. fok (cm)	Vízállás-tartomány szeptember hónapban (cm)	Vízhozam-tartomány szeptember hónapban (m ³ /s)
Tisza – Tokaj	-184	928	650	750	800	460 – 474	n. a.
Tisza – Tiszadob	-310	783	n. a.	n. a.	n. a.	29 – 104	89,3 – 341
Tisza – Tiszadorogma	-130	883	600	670	720	462 – 482	n. a.
Berettyó – Pocsaj	-77	542	400	450	500	-41 – -18	1,13 – 1,71
Berettyó – Berettyóújfalú	-166	512	300	400	450	-102 – -97	1,79 – 2,26
Berettyó – Szeghalom	-59	678	300	400	500	140 – 193	4,68 – 10,5
Sebes-Körös – Körösszakál	-198	518	250	350	400	-174 – -40	6,64 – 47,04
Sebes-Körös – Fokihíd	-52	700	n. a.	n. a.	n. a.	116 – 184	n. a.
Sebes-Körös – Körösladány	-68	815	400	500	600	54,0 – 156	13,6 – 50,6
Hortobágy-Berettyó – Ágota	-114	284	n. a.	n. a.	n. a.	-30 – 40	7,35 – 12,4
Hortobágy-Berettyó – Borz	28	438	250	300	350	147 – 237	n. a.
Hortobágy-Berettyó – Árvízkapu felső	-31	785	600	650	700	305 – 382	n. a.

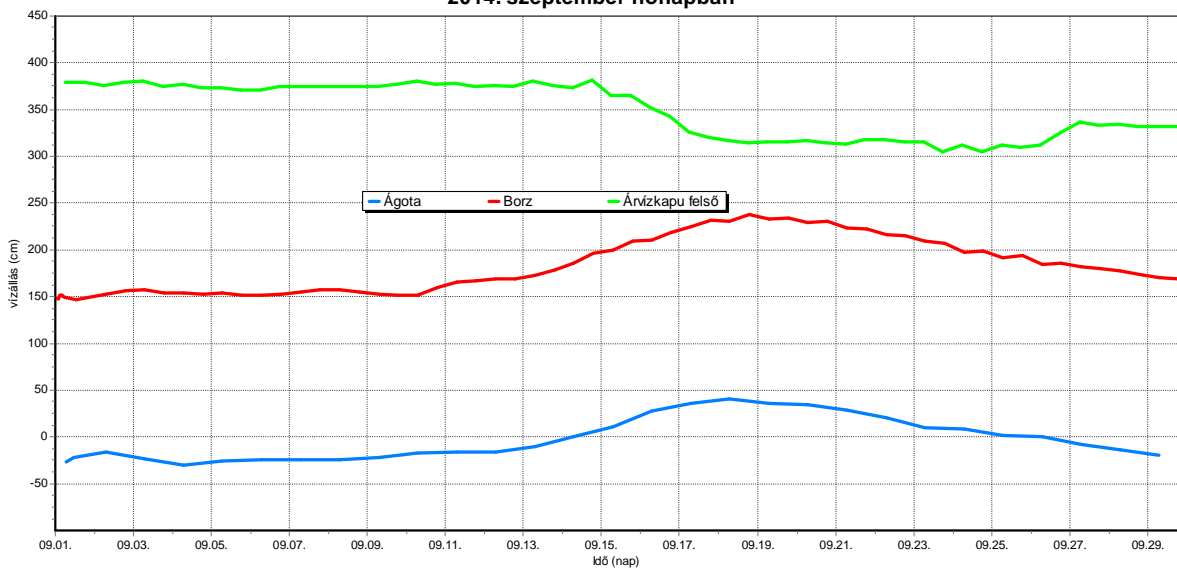
Vízállások alakulása a Berettyón
2014. szeptember hónapban

Vízállások alakulása a Sebes-Körösön
2014. szeptember hónapban

Vízállások alakulása a Hortobágy-Berettyón
2014. szeptember hónapban

Tavaink vízállása

Tározó	Maximális üzemvízszint (cm)	Szeptember hónap végére jellemző vízállás (09. 30-án, cm)
Fancsika I.	200	39
Fancsika II.	300	116
Fancsika III.	135	-
Halápi tározó	177	-
Bodzás tározó	220	-

3. Felszín alatti vizek hidrológiai jellemzői:

a./ Talajvíz helyzet értékelése:

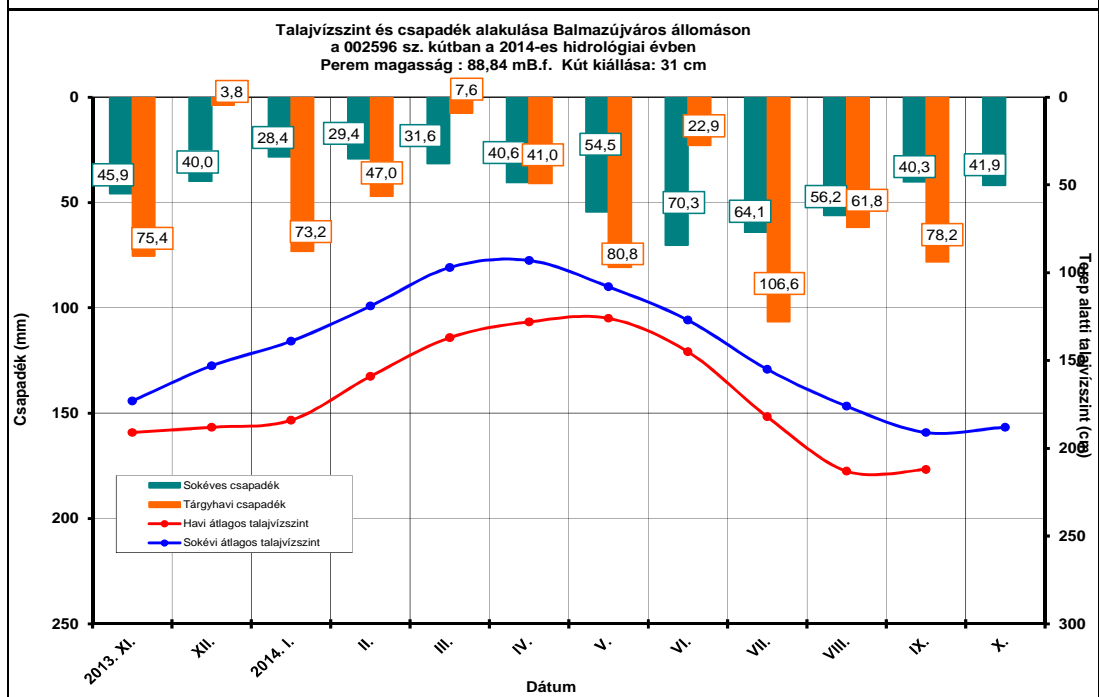
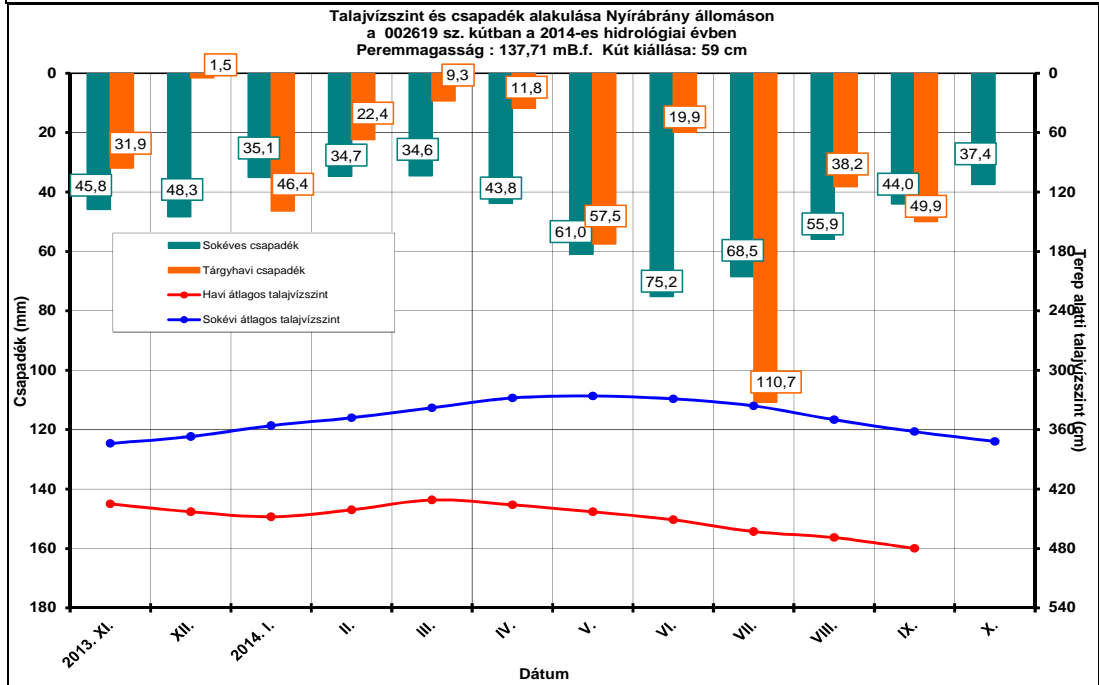
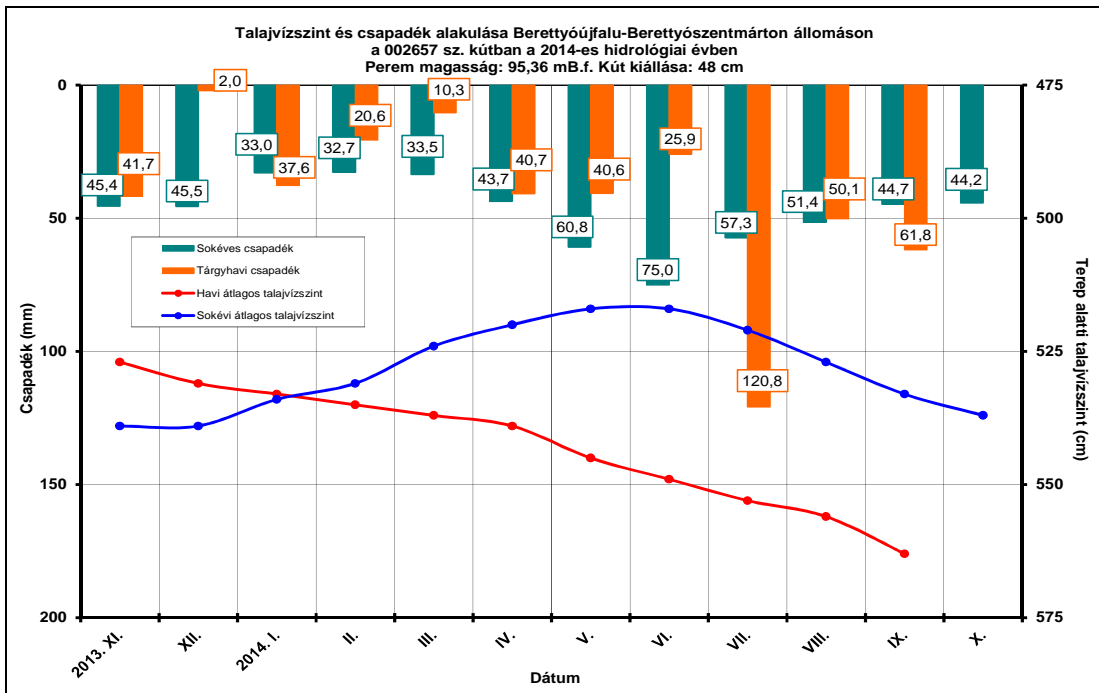
(A kiértékelés a táblázatban szereplő 8 db kút átlaga alapján történt.)

Működési területünkön szeptember hónapban 81 - 516 cm terepszint alatti mélységtartományban helyezkedett el a talajvíztükör. A szeptemberben mért talajvízszintek területi átlaga 1,89 cm-rel csökkent az augusztus hónapban észlelt vízszintekhez képest.

A sokéves átlagnál 32,4 cm-rel alacsonyabb volt a szeptember havi középérték. A legnagyobb csökkenést, 119 cm-t, Nyírábrány térségéből jelentették.

b./ Havi átlagos talajvízállás terepszint alatt

Talajvízkút törzsszáma, helye	Szeptember		LNV (cm)/(dátum)
	Sokéves (cm)	Tárgyévi (cm)	
002567 Tiszalök	322	372	125 (1985. 03.)
002569 Folyás	355	395	173 (2011. 01.)
002583 Egyek	308	366	+14 (1971. 02.)
002596 Balmazújváros	191	212	4 (1986. 02.)
002609 Debrecen	304	330	217 (1980. 07.)
002629 Kaba	232	254	53 (1980. 08.)
002657 Berettyóújfalú	485	516	300 (2012. 10.)
002656 Komádi	156	81	+14 (1999. 02.)
002619 Nyírábrány	303	422	169 (1966. 02.)

4. Vízgazdálkodás:

a./ Vízhasznosítás: a Tiszalöki öntözőrendszer vízforgalma

Állomás	2014. évi szeptemberi átlagos vízleadás (m ³ /s)	2013. évi szeptemberi átlagos vízleadás (m ³ /s)	2014. szeptember havi maximum vízleadás (m ³ /s)
KFCS – Tiszavasvári	8,22	11,79	11,17
NYFCS – Tiszavasvári	1,13	1,38	1,71
KFCS – Bakonszeg	3,18	2,05	3,56
Hortobágy-Berettyó - Ágota	9,24	8,24	12,4

b./ Ivóvízellátás: Zavartalan volt.

5. Vízkárelhárítás:

5.1. Árvízvédelem: A 9827-OVF távmondattal alapján pontszerű III. fokú árvízvédelmi készültségek elrendelésére került sor a védtöltés helyreállítási munkáinak elvégzése érdekében az alábbi árvízvédelmi szakaszokon:

Szakasz	Szakasz neve	Vízfolyás(ok)	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszafüred - Tiszakeszi	Tisza	III. fok	2013. 12. 18. 08:00 –
09.05.	Szeghalom-darvasi	Berettyó	III. fok	2013. 12. 18. 08:00 –
09.09.	Bucsa-nádudvari	Hortobágy-Berettyó	III. fok	2013. 12. 18. 08:00 –

5.2. Belvízvédelem:

A lehullott nagymennyiségű csapadék hatására belvízvédelmi készültség elrendelésére került sor egy belvízvédelmi szakaszon.

Szakasz	Szakasz neve	Fokozat	Időtartam
09.07.	Hamvas-sárréti	II. fok I. fok	2014. 09. 15. 12:00 – 2014. 09. 26. 09:00 2014. 09. 26. 09:00 – 2014. 09. 30. 16:00

A 009953-OVF távmondattal alapján belvízvédelmi készültség elrendelésére került sor a várható belvíz és aszály elleni felkészülés céljával egyes csatornaszakaszokon szükséges prevenciós munkák elvégzésére az alábbi belvízvédelmi szakaszokon:

Szakasz	Szakasz neve	Fokozat	Időtartam
09.01.	Tiszai-alsó	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.03.	Tiszai-felső	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.04.	Kadarcs-Karácsony-foki	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.05.	Kösely-alsó	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.07.	Hamvas-sárréti	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.08.	Berettyó-alsó	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.09.	Berettyó-felső	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00
09.10.	Kállói	I. fok	2014. 05. 10. 12:00 – 2014. 09. 02. 11:00

5.3. vízminőség-védelem: Működési területünkön augusztus-szeptember folyamán egy vízminőségvédelmi eseménnyel kapcsolatban kellett intézkedni. 2014. augusztus 23-án a bejelentést kaptunk, hogy a Makkodi-főcsatorna 0+000 - 6+200 km szelvényei között halpípálást tapasztaltak. A bejelentést követően az érintett hatóságok bevonásával helyszíni szemlére került sor, 200 kg elpusztult haltetem leszedésére került sor, 600 l/s higítóvíz leadása történt a Makkodlapi-csatorna felől. Folyamatos többszöri vízmintavételezés történt a vízminőségi adatok változásának követésére. A szeptember közepén lehullott nagymennyiségű csapadék és a higítóvíz leadásának hatására a vízminőség javulást mutatott.

Az eseménnyel kapcsolatos feladatokat 2014. augusztus 25-én 08:00-tól szeptember 19-én 12:00-ig III. fokú vízminőségvédelmi készütség keretében láttuk el.

Debrecen, 2014. október 31.

Összeállították:

Bodor Tamás vízrajzi ügyintéző

Kunkli Zoltán felszínalatti vízrajzi ügyintéző

Marosi Zoárd vízrajzi csoportvezető

Mészárosné Balogh Anna Edit adatrögzítő

Lossos László
mb. osztályvezető